

2009. AASTA INGLISE KEELE RIIGIEKSAMI ANALÜÜS

1. Üldandmed eksamil osalenute ja eksamitöö tulemuste kohta

2009. aasta inglise keele riigieksamil osales kokku 8995 eksaminandi, nendest põhieksamil 8965 ja lisaeksamil 30 eksaminandi. Käesolev analüüs valmis põhieksami eksamitulemuste põhjal.

Inglise keele riigieksami keskmine tulemus oli 69,89%, kõrgeim tulemus 100% ja madalaim tulemus 0%. Standardhälve oli 15,17.

Sarnaselt eelmisele aastale sooritasid ka tänavuse eksami edukamalt meessoost eksaminandid, kelle keskmine tulemus oli ca 1% võrra kõrgem naissoost eksaminandide omast.

Tabel 1. 2009. a inglise keele riigieksami keskmised tulemused eksaminandide soo järgi

eksaminandide sugu	arv	keskmine tulemus	madalaim tulemus	kõrgeim tulemus	standard-hälve
meessoost eksaminandid	3850	71%	8%	100%	15,05
naissoost eksaminandid	5085	69,05%	12%	99%	15,2

Eesti õppekeeleks eksaminandide keskmine tulemus oli pea 10% võrra kõrgem vene õppekeeleks eksaminandide keskmisest tulemusest, mis on seletatav inglise keele tundide väiksema arvuga vene õppekeeleks koolides. Eelmisel aastal jäi erinevus samasse suurusjärku (10,4%).

Tabel 2. 2009. a inglise keele riigieksami keskmised tulemused eksaminandide õppekeele järgi

eksaminandide õppekeel	arv	keskmine tulemus	madalaim tulemus	kõrgeim tulemus	standard-hälve
eesti keel	7510	71,6%	0%	100%	14,5
vene keel	1424	61%	10%	95%	15,6

Asukoha järgi oli kõrgeim keskmine tulemus teeninduspiirkonnata koolidel (72,5%), madalaim aga kutseõppeasutustel (56,8%). Kõige arvukamalt oli eksaminande suurlinnakoolidest (38,2% eksaminandide koguarvust), millele järgnesid valla- ja väikelinnakoolid (21,7%) ning maakonnakeskuste koolid (15,6%).

Koolitüübi järgi oli valdav osa eksaminandidest gümnaasiumi lõpetajad (95,9% eksaminandide koguarvust, 2009. aasta eksamil 92,4%), kelle keskmine tulemus oli ka kõrgeim (70,4%), võrreldes kutseõppeasutuste lõpetajatega (56,8%).

Tabel 3. 2009. a inglise keele riigieksami keskmised tulemused kooli asukohatüübi ja koolitüübi järgi

kooli tüüp / asukohatüüp	eksaminandide arv	keskmine tulemus	madalaim tulemus	kõrgeim tulemus	standard-hälve
teeninduspiirkonnata kool	2165	72,5	0	100	16,9
maakonnakeskuse kool	1397	69,6	27	97	14
suurlinnakool	3425	70,2	15	99	14,7
valla- ja väikelinnakool	1948	66,7	27	97	14,3
kutseõppeasutus	335	56,8	0	91	16,6
gümnaasium	8597	70,4	12	100	14,9

Nagu allpool toodud tabelist ja graafikult nähtub, on tänavu eksami tegijate arv eelmiste aastatega võrreldes pisut langenud, mis on ka järgnevatel aastatel jätkuvaks trendiks. Keskmine tulemus on üldiselt jäänud vahemikku 60–70%.

Tabel 4. Inglise keele riigieksami keskmised tulemused aastatel 2003–2009

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
eksaminandide arv	9 383	9 099	9 415	9 600	9 667	9 293	8 965
keskmine tulemus (%)	65,2	66,6	71,9	64,4	68,8	68,0	69,9
standardhälve	16,9	16,7	16,0	16,1	16,0	15,3	15,2
madalaim tulemus (%)	0	0	1	11	5	12	0
kõrgeim tulemus (%)	100	100	100	99	99	99	100

2009. aastal sai inglise keele riigieksamil vähem kui 20 punkti 13 õpilast (0,1%), mis tähendab, et vastavalt 2002. a kehtestatud soorituspiirile jäi neil eksam sooritamata. 2008. aastal oli mittesooritanute protsent eksaminandide koguarvust samuti 0,1%.

Tulemuse üle 90 punkti saavutas 610 õpilast ehk 6,8% eksaminandide koguarvust (võrdluseks 2008. aasta statistikanumber 5,3%). Samaselt eelnevate aastatega jäi põhiosa eksaminandide (81,2%) tulemus 50 ja 90 punkti vahele. 2008. aastal oli selliseid eksaminande 80,1%.

2. Riigieksamitöö osade analüüs

Viimase kolme aasta lõikes on eksamiosade sooritus varieerunud, jäädes valdavalt 60 ja 70 protsendi vahele (vt tabel 5). Erandiks on keelestruktuuride osa, kus mõnel aastal, sh ka tänavu, on osa keskmine sooritusprotsent 50–60 vahel. Selle võrra oli 2009. aasta kuulamisosa eelmiste aastatega võrreldes pisut kergem.

Teiseks erandiks on suuline osa, mida hinnatakse koolides ja mis on aastate lõikes püsinud üle 80 protsendi. Selline erinevus osade keskmistes tulemustes ei ole loogiline, aga kuna ei ole kehtestatud üldist suulise eksami lindistamise nõuet, ei ole ka võimalik kontrollida, kas kõik õpilased saavad suulise eksami sooritada võrdsetes tingimustes.

Tabel 5. Inglise keele riigieksamitöö osade keskmised tulemused aastatel 2007–2009

eksamiosa nimetus	aasta	keskmine sooritusprotsent	standardhälve
kirjutamine	2007	65,5	3,3
	2008	69,5	3,2
	2009	68,2	3,1
kuulamine	2007	65,5	4,5
	2008	62,5	4,1
	2009	72,6	3,9
lugemine	2007	62,5	3,9
	2008	68,4	3,3
	2009	66,1	3,8
keelestruktuur	2007	66,0	3,6
	2008	53,9	4,2
	2009	58,0	3,9
suuline	2007	84,5	3,6
	2008	83,7	3,2
	2009	84,2	3,2

2.1. Kirjutamisosa tulemused

Kirjutamisosa koosnes 2009. aastal kahest ülesandest kogupikkusega 320 sõna (1. ülesande sõnade arv 120 ($\pm 10\%$), 2. ülesande sõnade arv 200 ($\pm 10\%$)). 1. ülesandes tuli õpilasel kirjutada ametlik kiri, 2. ülesandes aruanne (*report*). Kogu kirjutamisosa eest saadav maksimaalne punktide arv oli 20: esimese ülesande eest oli võimalik saada 8, teise ülesande eest 12 punkti. Eksami kirjutamisosa kontrollis gümnaasiumilõpetajate oskust kirjutada nõuetekohaselt vormistatud ametlikku kirja ja aruannet, milles on kasutatud korrektset õigekirja ja lausemärgistust.

Tabel 6 näitab, et kirjutamisosa keskmine tulemus oli 2009. aastal 13,7 punkti (68,2%). Lühema ülesande keskmine oli 5,3 (66,7%), pikema ülesande keskmine 8,3 (69,2%). Seega osutus aruande kirjutamine õpilaste jaoks üldiselt ametlikust kirjast veidi lihtsamaks.

Tabel 6. 2009. a inglise keele riigieksami kirjutamisosa keskmised tulemused

ülesanne/osa	keskmine tulemus	keskmine sooritusprotsent	madalaim tulemus	kõrgeim tulemus	standardhälve
1. ülesanne	5,4	67,2	0	8	1,4
2. ülesanne	8,5	71,1	0	12	1,9
kogu kirjutamisosa	13,9	69,5	0	20	3,1

Õppekeele järgi olid kirjutamisosa tulemused eesti õppekeelega eksaminandidel keskmiselt 1,7 punkti võrra kõrgemad kui vene õppekeelega eksaminandidel (vt tabel 7), 2008. aasta kirjutamisosa tulemustega võrreldes on vahe pisut enam ühtlustunud, siis oli vahe 2 punkti.

Tabel 7. 2009. a inglise keele riigieksami kirjutamisosa keskmised tulemused eksaminandide õppekeele järgi

eksaminandi õppekeel	ülesanne/osa	keskmine tulemus	keskmine sooritusprotsent	standardhälve
eesti keel	1. ülesanne	5,5	68,1	1,3
	2. ülesanne	8,5	70,6	1,9
	kogu kirjutamisosa	13,9	69,6	3,0
vene keel	1. ülesanne	4,7	59,3	1,5
	2. ülesanne	7,4	61,9	2,1
	kogu kirjutamisosa	12,2	60,8	3,3

Tabelis 8 on välja toodud mõlema ülesande erinevate aspektide keskmised tulemused ja sooritusprotsendid. Tabelist selgub, et kirja puhul saadi üldiselt paremad punktid ülesande sooritamise täpsuse (keskmine sooritusprotsent 70,1) kui keelelise korrektsuse eest (keskmine 63,3%). Sama kehtib ka aruande puhul, kus kõrgeim keskmine oli ülesande sooritamise täpsuse eest (71,4%) ja madalaim grammatilise korrektsuse eest (66,6%).

Tabel 8. 2009. a inglise keele riigieksami kirjutamisosa keskmised tulemused erinevate aspektide kaupa

aspektide tulemused	keskmine tulemus	keskmine sooritusprotsent	madalaim tulemus	kõrgeim tulemus	standardhälve
kiri:	2,8	70,1	0	4	0,83

task completion					
kiri: <i>language</i>	2,5	63,3	0	4	0,73
aruanne: <i>task completion</i>	2,1	71,4	0	3	0,62
aruanne: <i>organisation</i>	2,1	70	0	3	0,67
aruanne: <i>vocabulary</i>	2,1	68,9	0	3	0,55
aruanne: <i>grammar</i>	2	66,6	0	3	0,54

Koolitüübi järgi olid kõige edukamad gümnaasiumilõpetajad, kelle keskmine tulemus kirjutamises eest oli 13,8 punkti 20-st võimalikust (69,1 %). Kutseõppeasutuste lõpetajate tulemused olid madalamad ning nende kirjutamises keskmiseks kujunes 9,3 (46,4%) (vt tabel 9).

Tabel 9. 2009. a inglise keele riigieksami kirjutamisesosa keskmised tulemused koolitüübi järgi.

	keskmine tulemus	keskmine sooritus- protsent	madalaim tulemus	kõrgeim tulemus	standard- hälve
gümnaasium	13,8	69,1	0	20	2,99
kutseõppe- asutus	9,3	46,4	0	18	2,96

Kooli asukoha järgi olid sel aastal suhteliselt võrdselt kõige edukamad nii suurlinna koolide kui maakonnakeskuste koolide lõpetajad, kes mõlemad sooritasid kirjutamises ülesanded kõrgeimale keskmisele (esimene ülesanne 5,4 punkti ehk 67,8% ja teine ülesanne 8,5 ja 8,4 punkti ning ca 70–71%). Neile järgnesid vahetult teeninduspiirkonnata koolid, mille keskmised olid veidi madalamad (vastavalt 5,3 ja 8,3). Valla- ja väikelinnakoolide keskmised olid mõnevõrra madalamad (5,1 ja 8,0) (vt tabel 10).

Tabel 10. 2009. a inglise keele riigieksami kirjutamisesosa keskmised tulemused koolide asukohatüübi järgi.

kooli asukohatüüp	tulemus	1. ülesanne	2. ülesanne
teeninduspiirkonnata kool	keskmine tulemus/ keskmine sooritusprotsent	5,3 66,9%	8,3 69,6%
	standardhälve	1,6	2,3
maakonnakeskuse kool	keskmine tulemus/ keskmine sooritusprotsent	5,4 67,8%	8,5 70,8%
	standardhälve	1,19	1,62
suurlinna kool	keskmine tulemus/ keskmine sooritusprotsent	5,4 67,8%	8,4 70,1%
	standardhälve	1,35	1,91
valla- ja väikelinnakool	keskmine tulemus/ keskmine sooritusprotsent/ standardhälve	5,1 63,6% 1,26	8,0 66,3% 1,78

Kirjutamisosa 1. ülesanne oli ametlik kiri (*formal letter of enquiry*), mille kirjutajal tuli küsida lisainformatsiooni töö ja keeleõppe võimaluste kohta Inglismaal. Alustekstiks oli pool-autentne ajalehekuulutus, millele „kirja kirjutaja“ oli noolekestega kirjutanud märksõnad, mille kohta eksaminandil tuli lisainfot küsida. Kuulutusel oli viis suunist (*prompts*), mida tuli kasutada kirja koostamisel. Ülesande juhis nõudis kõigi viie suunise kasutamist (vt täpsemalt Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kodulehel www.ekk.edu.ee / inglise keele 2009. aasta riigieksami materjalid). Õpilased ei pidanud kirjutama aadressi ega kuupäeva. Aadressi kirjutamata jätmise kohta oli lähteülesandes selge juhend, kuupäev oli vastuslehel juba antud. Ka see, millist pseudonüümi kirjas kasutada tuleks, oli lähteülesandes öeldud (Mari või Mart Mets). Kirja hinnati kahe kriteeriumi põhjal: ülesande täitmise täpsus (*task completion*) ja keeleline korrektsus (*language*). Kummagi kriteeriumi eest saadav maksimaalne punktide arv oli 4 ja minimaalne 0.

Üldiselt oskasid eksaminandid oma kirjades etteantud suuniseid päris kenasti kasutada ja esile tuua. Kehvamate keeleoskajate jaoks olid probleemsed suunistes esinenud sõnad: *'positions'* ja *'placement'*. Oli ka neid, kellele jäi arusaamatuks sõna *'areas'*.

Formaadi puhul esines mõnevõrra segadust kirja pöördumises. Eelistatuim vorm on **Dear Ms Davies*, kuid kasutati ja loeti ka õigeaks **Dear Sir / Madame*. Sobimatuks loeti **Dear Kelly Davies* ja **Dear Mrs Kelly Davies*, mida esines massiliselt. Nii nagu eelnevatel aastatel, alustati kirja ka nüüd **Dear Mari Mets*, lihtsalt **Dear* või hoopis **Dear project manager*.

Teiseks kirjutamisosa ülesandeks oli ametliku aruande (*report*) kirjutamine etteantud graafiku põhjal. Graafikul olid tulpdiagrammidena esitatud uuringu tulemused – ühe Walesi kolledži õpilaste toitumiseelistused – eraldi tulpadena olid välja toodud poisid ja tüdrukud. Eksaminandil tuli esitatud andmete põhjal kirjutada aruanne, kus võrreldakse poiste ja tüdrukute eelistusi ning antakse soovitusi koolisöökla mäenedžerile, kuidas edaspidi menüüd koostada (vt täpsemalt Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kodulehel www.ekk.edu.ee / inglise keele 2009. aasta riigieksami materjalid).

Selleks, et aruande eest kõrgeid punkte saada, tuli õpilasel kinni pidada etteantud suunistest. Aruanne pidi algama sellega, et tuuakse välja kirjutise eesmärk, millistele andmetele tuginetakse ning kust need andmed pärinevad. Aruande vormistamisel võis eksaminand kasutada nii eraldi pealkirjastatud lõikusid (nt. *Aim;*, *To;*, *From;*, *Girls' preferences*, *Boys' preferences*) kui ka lihtsalt selgelt eristuvate teemadega teksti liigendamist. Eksaminandilt eeldati, et ta kirjeldab mõlema uuringus osalenud grupi – nii tüdrukute kui poiste eelistusi ning toob kummagi puhul välja vähemalt kõige eelistatuma ja kõige vähem populaarse toiduvaliku. Sellele lisaks pidi aruanne sisaldama arvulisi või protsentidena esitatud näiteid ning soovitusi kokale, kuidas, sh ka toidu tervislikkust silmas pidades, edaspidi menüüd koostada. Paljudes töödes ei olnud kõiki või osasid eelpoolnimetatud nõuetest täidetud. Esines ka essee-laadseid kirjutisi, kus toon oli isiklik ning uuringutulemusi ei interpreteeritud piisava objektiivsusega. Sellisel juhul kaotas õpilane punkti ebaolulise informatsiooni (*irrelevant information*) lisamise eest. (vt Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse koduleheküljel www.ekk.edu.ee ka vastavad hindamisskaalad).

Endiselt esines töödes probleeme sõnade arvuga, kirjutati liiga lühikesi, aga ka liiga rohkearvulisi aruandeid. Lühema ülesande sõnade arv peaks jääma vahemikku 108–132 ja pikema ülesande puhul 180–220. Õpilastele tuleks selgitada, et pikema töö eest kummagi ülesande puhul lisapunkte ei anta, küll võib aga punkte kaotada, kui töö on nõutust tunduvalt lühem. Samuti on, eriti kehvamate keeleoskajate puhul, pikemas töös enam võimalusi rohkem keelevigu teha. Nõutust silmnähtavalt lühemate tööde sõnade arv loetakse üle ja kui kirja sõnade arv jääb alla 100, vähendatakse ülesande täitmise täpsuse eest antavate punktide arvu ühe võrra. Aruande puhul kaotas eksaminand sel aastal 1 punkti, kui tema töö sõnade arv jäi vahemikku 140–179 ja 2 punkti, kui sõnade arv oli 100–139 punkti.

2.2 Kuulamisosa tulemused

2009. aasta inglise keele riigieksami kuulamisosa koosnes kolmest ülesandest ja 32-st üksikküsimusest. Esimeses ülesandes (10 üksikküsimust) pidid eksaminandid valida kolmest võimalikust vastusvariandist sobivaima (*multiple choice*). Teises ülesandes tuli eksamisooritajatel kirjutada lünka sobiva(d) sõna(d), kuupäevad(d) või fraasi (*gap-fill*). Kolmas ülesanne (9 üksikküsimust) koosnes erinevatest lühikestest uudislugudest ja eksaminandidel tuli kuuldu põhjal iga uudisnupp õige pealkirjaga kokku sobitada (*matching*).

Inglise keele 2009. aasta riigieksami kuulamisosa üldine tulemus oli 14,5 punkti (72,6%), mis kahe punkti võrra oli kõrgem eelmise aasta tulemusest (2008. a keskmine tulemus oli 12,5 punkti ja 62,5%). Kõrgeim tulemus oli 20 ja madalaim 0 punkti. Mediaan oli 16 ja standardhälve 3,9. Seega oli tegu üle mitme aasta kõrgeima kuulamisosa tulemusega.

Võrreldes mees- ja naissoost eksaminande, oli meessoost eksaminandide keskmine tulemus kõrgem kui naissoost eksaminandidel (vastavalt 15,3 ja 13,9 punkti). Maksimumtulemuseks oli mõlemal sool 20 punkti ning miinimumtulemuseks 0 punkt, standardhälve meestel 3,6 ja naistel 4,0.

Võrreldes kuulamisosa tulemusi kooli õppekeele järgi, olid eesti õppekeele koolide tulemused tunduvalt kõrgemad vene õppekeele koolidest (vt tabel 11). Keskmine tulemus vastavalt 15,1 (eesti õppekeele kool) ja 11,2 (vene õppekeele kool) punkti. Kõrgeim tulemus oli nii eesti kui vene õppekeele koolides 20 punkti ning madalaim tulemus mõlemas 0 punkti. Mediaan aga vastavalt 16 ja 11 ning standardhälve eesti õppekeele koolis 3,5 ja vene õppekeele koolis 4,1.

Tabel 11. 2009. a inglise keele riigieksami kuulamisosa statistika eksaminandide soo ja õppekeele järgi

	kõik	mehed	naised	vene õppekeele kool	eesti õppekeele kool
keskmine tulemus	72,6%	76,5%	69,7%	55,9%	75,8%
madalaim tulemus	0 punkti	0 punkti	0 punkti	0 punkti	0 punkti
kõrgeim tulemus	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti
standardhälve	3,9	3,6	4,0	4,1	3,5

Võrdlus kooli asukohatüübi järgi näitab, et oodatult kõige kõrgem keskmine tulemus oli teeninduspiirkonnata koolidel (75,7%) ning kõige madalam tulemus kutsekoolidel (63,7%).

Tabel 12. 2009. a inglise keele riigieksami kuulamisosa statistika kooli asukohatüübi järgi

	kutsekool	maakonna- keskus	suurlinna- kool	teenindus- piirkonnata kool	valla- ja väikelinna- kool
keskmine tulemus	63,7%	73,3%	71,8%	75,7%	70,1%
madalaim tulemus	0 punkti	2 punkti	2 punkti	0 punkti	2 punkti
kõrgeim tulemus	19 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti

standard-hälve	4,1	3,7	4,0	3,8	3,8
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Kui võrrelda omavahel ülesandeid, siis kõige kergemaks osutus esimene ülesanne, keskmine sooritusprotsent 75,8. Teine ja kolmas ülesanne olid oma raskusastmelt küllaltki sarnased – sooritusprotsendid vastavalt 69,5 ja 72,5.

Tabel 13. 2009. a inglise keele riigieksami kuulamisosa ülesannete statistika

	miinimum	keskmine	keskmine protsent	maksimum	standard-hälve
ülesanne 1	0	5,7	75,8	7,5	1,4
ülesanne 2	0	5,2	69,5	7,5	1,7
ülesanne 3	0	3,6	72,5	5	1,4

Kokkuvõtteks ning soovitusels järgmiste aastate eksaminandidele võib öelda, et õpetajatel tuleks rohkem tähelepanu pöörata sõnade õigekirjale. Kuigi eksami kuulamisosas on mõned õigekirjavead lubatud, ei anna see õigustust lohakale suhtumisele õigekirja. Samuti tuleks õpilastele rõhutada, et tööülesannet tuleb tähelepanelikult lugeda nii enne teksti kuulamist kui ka pärast seda, et veenduda lause loogilises sisus ning õige vormi kasutamises.

2.3. Lugemisosa tulemused

2009. aasta inglise keele riigieksami lugemisosa järgis juba eelnevatel aastatel kehtestatud nõudmisi: eksami sooritajatel tuli lugeda kolm teksti ning sooritada nende juurde kuuluvad neli ülesannet kogumahuga 40 üksikküsimust, millest iga õige vastus andis 0,5 punkti, kokku seega 20 punkti. Ülesannete sooritamiseks oli nagu ka eelnevatel aastatel aega 50 minutit. Tänavused tekstid moodustasid kogupikkuselt ca 1500 sõna. Lugemisosa ülesannete keskmised tulemused on toodud tabelis 14.

Tabel 14. 2009. a inglise keele riigieksami lugemisosa ülesannete statistika

	miinimum	keskmine	keskmine protsent	maksimum	standard-hälve
ülesanne 1	0	3,0	60,3	5	1,2
ülesanne 2	0	2,7	74,5	6	1,0
ülesanne 3.1	0	2,9	76,0	4	0,9
ülesanne 3.2	0	2,4	54,1	5	1,5

Viimaste aastate tulemusi kõrvutades võib öelda, et lugemisosa jäi raskusastmelt samasse suurusjärku, kus oli ka 2008. aasta keskmine. 2009. a oli lugemisosa keskmine tulemus 13,2 punkti (66,1%) ja 2008. aastal 13,7 punkti (68,4%).

Nagu ka eelnevatel aastatel, sooritasid poisid lugemisülesanded pisut paremini kui tüdrukud, keskmised vastavalt siis 13,9 (69,3%) ja 12,7 (63,8%). Kui vaadata tulemusi õppekeele järgi, näeme, et vene õppekeelega koolides küündis tulemus 11,6 punktini (57,8%) ja oli kümne protsendi (kahe punkti) võrra madalam kui eestikeelsetes koolides, kus keskmine sooritus oli 13,5 punkti (67,7%). Samas torkab silma ka venekeelsete koolide suurem standardhälve, mis viitab sellele, et eksamitulemused varieeruvad selles koolitüübis kooliti ning õpilaseti laiemalt ning koolides, kus õppekeeleks on eesti keel, on kontingent homogeensem. Koolitüübiti on tulemus madalaim kutseõppeasutustel – 9,36 (46,8%).

Tabel 15. 2009. a inglise keele riigieksami lugemisosa statistika eksaminandi soo ja õppekeele järgi

	kõik	mehed	naised	vene õppekeelega kool	eesti õppekeelega kool
keskmine tulemus	66,1%	69,3%	63,7%	57,8%	67,7%
madalaim tulemus	0 punkti	3 punkti	0 punkti	0 punkti	2 punkti
kõrgeim tulemus	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti
standardhälve	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7

Tabel 16. 2009. a inglise keele riigieksami lugemisosa statistika kooli asukohatüübi järgi

	kutsekool	maakonna- keskus	suurlinna- kool	teenindus- piirkonnata kool	valla- ja väikelinna- kool
keskmine tulemus	54,7%	66,2%	66,3%	69,6%	62,1%
madalaim tulemus	0 punkti	4 punkti	3 punkti	0 punkti	2 punkti
kõrgeim tulemus	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti
standard- hälve	4,0	3,5	3,7	4,0	3,6

Seevastu koolitüüpidest olid parimad teeninduspiirkonnata koolid, mille keskmine tulemus küündib 13,9 punktini (69,6%), millele järgnesid peaaegu võrdsete tulemustega suurlinna- ja maakonnakeskuste koolid keskmiselt 13,2 punktiga ning madalamad keskmised tulemused saadi kutsekoolides – 10,9 punkti (54,7%).

2.4. Keelestruktuuri osa tulemused

2009. aasta eksamil oli keelestruktuuride osas 4 ülesannet, mis sisaldasid endiselt 40 üksikküsimust (üksikküsimuse kaal 0,5 punkti). Osa täitmiseks oli aega 40 minutit. Keskmine sooritusprotsent oli 58 ja keskmine tulemus 11,6 punkti (2008. a 10,8 ja 53,9%).

Tabel 17. 2009. a inglise keele riigieksami keelestruktuuri osa statistika eksaminandi soo ja õppekeele järgi

	kõik	mehed	naised	vene õppekeelega kool	eesti õppekeelega kool
keskmine tulemus	58%	59,6%	56,7%	45,8%	60,3%
madalaim tulemus	0 punkti	0 punkti	0 punkti	0 punkti	0 punkti
kõrgeim tulemus	20 punkti	20 punkti	20 punkti	19 punkti	20 punkti
standardhälve	3,9	4,0	3,8	3,6	3,8

Nagu tabelist 17 nähtub, sooritasid mehed eksami keelestruktuuri osa keskmiselt kõrgematele tulemustele kui naised (keskmised punktisummad vastavalt 11,9 ja 11,3). Eesti õppekeelega koolide keskmine oli vene õppekeelega koolide keskmisest peaaegu kolme punkti võrra kõrgem (vastavalt 12,1 ja 9,2 punkti).

Tabel 18. 2009. a inglise keele riigieksami keelestruktuuri osa statistika kooli asukohatüübi järgi

	kutsekool	maakonna- keskus	suurlinnakool	teenindus- piirkonnata kool	valla- ja väikelinna- kool
keskmine tulemus	44,9%	58,2%	58,0%	61,7%	53,6%
madalaim tulemus	0 punkti	2 punkti	2 punkti	0 punkti	2 punkti
kõrgeim tulemus	18 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti
standard- hälve	4,0	3,6	3,8	4,3	3,7

Eksamiülesannete eesmärk oli kontrollida nii tervikteksti mõistmist kui ka erinevate keelestruktuuride tundmist. Eksamitulemuste põhjal võib järeldada, et seotud tekstist arusaamisega ei ole probleeme juhul, kui eksaminandid saavad õige vormi sõnapangast või valikvastuste seast valida (äratundmisel põhinevad ülesanded, reeglina esimene ja teine). Sarnaselt eelmiste aastatega, tekivad aga raskused eelkõige siis, kui eksamisooritaja peab ise õige sõnavormi moodustama (4. ülesanne).

Keelestruktuuride osas olid ülesanded järjestatud raskusastme järgi kergemalt raskemale ja viimane ülesanne oli mõeldud eristama tugevaid õpilasi. Keskmine sooritusprotsent on toodud tabelis 19.

Tabel 19. 2009. a inglise keele riigieksami keelestruktuuri osa ülesannete statistika

	miinimum	keskmised punktid	keskmine protsent	maksimum	standard- hälve
ülesanne 1	0	3,5	70,1	5	1,0
ülesanne 2	0	2,7	54,8	5	1,2
ülesanne 3	0	2,9	57,6	5	1,2
ülesanne 4	0	2,4	48,6	5	1,1

Kokkuvõtteks võib öelda, et 2008. aasta keelestruktuuride ülesanded olid oma raskusastmelt veidi üle keskmise rasked, eristades seejuures väga hästi eriti tublisid inglise keele oskajaid keskmistest eksaminandidest (vt standardhälbe näitajaid). Muude grammatikaaspektide kõrval tasub ka edaspidi harjutada sõnaloomet ning tekstide korrigeerimist. Samuti tuleks õpilaste tähelepanu juhtida sellele, et grammatika on osa keelest ning selleks, et eksamil võimalikult kõrge tulemus saada, tuleks tähelepanu pöörata laiemale kontekstile, milles konkreetne sõna või sõnaühend asetseb.

2.5. Suulise osa tulemused

Suulise väljendusoskuse eksamiosa koosneb kahest ülesandest, millest esimene on nn monoloog. 2008. aasta eksamil rakendus esmakordselt uuendus, mis seisneb selles, et erinevalt eelmiste aastate eksamitest ei baseerunud õpilase monoloog enam mitte tekstilõigul, vaid väitel (nt „Mõned inimesed arvavad, et loomi ei tohiks kasutada meditsiinilisteks uuringuteks. Miks nad nii arvavad? Kas nõustud

nendega? Põhjenda!"). Monoloog kestab 2 minutit ja annab ülevaate eksaminandi arutlusoskusest. Seejärel toimub diskussioon eksamikaardi teemal, mille käigus õpetaja esitatud küsimustele vastates demonstreerib eksaminand oma spontaanset keelekasutust. Teine ülesanne on rollimäng, kus õpilane saab kaardi ülesandega, mille põhjal ta intervjuerib teda eksamineerivat õpetajat. Olulisteks aspektideks on vestluse viisakas sissejuhatamine ja lõpetamine koos järeldustega, mida eksaminand teeb, aga ka võimalikult erinevate küsimuste tüüpide varieerimine intervjuu käigus. Kogu suulise väljendusoskuse eksamiosa hinnati ühtse hindamisskaala alusel. Hinnatavateks aspektideks olid monoloog, hääldus, sõnavara, grammatika ja suhtlusoskus.

Suulise väljendusoskuse eksamiosa keskmine tulemus 2009. aastal oli 16,8 punkti (84,2%), mis on veidi kõrgem eelnevate aastate keskmisest tulemusest, mis 2008. aastal oli 16,7 punkti (83,7%). Eksamitulemustest võib järeldada, et õpilaste suuline keelekasutus on heal tasemel. Samas, kuna suuline eksam korraldatakse ja hinnatakse koolis kohapeal, on läbi aastate probleemiks olnud selle eksamiosa hindamise täieliku objektiivsuse tagamine.

Tabel 20. 2009. aasta inglise keele riigieksami suulise osa statistika sooti ja õppekeeleli

	kõik	mehed	naised	vene õppekeelelega kool	eesti õppekeelelega kool
keskmine tulemus	84,2%	83,5%	84,7%	84,1%	84,2%
madalaim tulemus	0 punkti	0 punkti	0 punkti	0 punkti	0 punkti
kõrgeim tulemus	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti
standardhälve	3,2	3,2	3,1	3,5	3,1

Eksamitulemuste jagunemisel sooti torkab silma, et selle osaoskuse keskmised tulemused on meestel ja naistel küllaltki sarnased, nihkudes naiste puhul siiski meestest pisut kõrgemale. Sama võib mõnevõrra üllatuslikult märkida ka eesti ja vene õppekeelelega koolide suulise osa tulemuste kohta. On küllaltki arusaamatu, kuidas saavad õpilased, kelle puhul nt kuulamise ja lugemisoskus ning keelestruktuuride tundmine jäävad keskmisest tunduvalt allapoole, rääkida võrdselt hästi õpilastega, kelle teiste osaoskuste tulemused on silmnähtavalt kõrgemad? Siinkohal jõuame taas hindamise subjektiivsuse juurde, mida paraku saaks tagada vaid juhul, kui kõik vastused lindistataks.

Tabel 21. 2009. a inglise keele riigieksami suulise osa statistika kooli asukohatüübi järgi

	kutsekool	maakonna- keskus	suurlinna- kool	teenindus- piirkonnata kool	valla- ja väikelinnakool
keskmine tulemus	74%	80,3%	85,3%	86,6%	82,5%
madalaim tulemus	0 punkti	4 punkti	0 punkti	0 punkti	2 punkti
kõrgeim tulemus	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti	20 punkti
standardhälve	4,3	3,2	3,0	3,4	3,0

Võrdluses kooli asukohatüübi järgi saavutasid, sarnaselt teistele eksamiosadele, ka suulises osas parimaid tulemusi teeninduspiirkonnata koolide lõpetajad (keskmine tulemus 86,6%). Neile järgnevad suurlinnade õpilased (85,3%). Maakonnakeskuste (80,3%) ning valla- ja väikelinnade koolide lõpetajate

(82,5%) erinevus ei ole märkimisväärne. Kutseõppeasutustel on suulise osa tulemused siiski teistest mõnevõrra madalamad – sooritusprotsendiks 74. Võrreldes suulise eksamiosa tulemusi asukohatüübi järgi eelmise aasta analoogsete arvudega, tuleb nentida, et tulemused on mõnevõrra ühtlustunud.

Suulisel eksamil on probleemiks ka rahu ja vaikuse tagamine eksamiruumis, kuhu paraku tihti kostuvad nii ehitustööde kui ka vahetunni müra. Mõningaid puudujääke esineb ka eksamil intervjuerijate töös. Esineb juhtusid, mil intervjuerija ei pea kinni etteantud *script*-ist ja küsib täiendavaid küsimusi, mis seab eksaminandid erinevasse olukorda ning võib avaldada mõju lõpphindadele. Rollimängus, kus õpilasel on juhtiv roll ning kus intervjuerija peaks rollimängu maksimaalseks õnnestumiseks püüdma vastata ja suhelda võimalikult loomulikult (siin on lubatud ka sobiv improvisatsioon) hoitakse liigselt kinni etteantud vastusvariantidest, lugedes need tervikuna õpilasele ette, pööramata tähelepanu sellele, et õpilase küsimus ei pruugi tervet vastust eeldada.

Suulise väljendusoskuse eksamiosa katab kõiki kaheksat riiklikus õppekavas loetletud teemat, mis olid käesoleval aastal esindatud kuuel eksamikaardil (*Personality, Friends and Other Social Relations; Family, Home and Everyday Life; Environment; English Speaking Countries; Education and Jobs; Hobbies and Culture*). Riigieksami suuline osa toimus viiel päeval ja iga päeva jaoks oli koostatud samu teemasid esindav eksamikaartide komplekt.

2009. aasta kevadtalvel toimus kolm riigieksami suulise osa koolitust ning koolituse läbis 110 keskkooli inglise keele õpetajat.

2009/2010. aasta suulise osa koolituste info ilmub Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse koduleheküljele www.ekk.edu.ee jaanuari keskpaigaks.